

voorbereid. De *Sicherheitspolizei* bezat een gedrukt boek waarin van allen die men in West-Europa zocht, naam en adres stonden plus een overzicht van hun activiteit; het was 'een paar honderd bladzijden dik, dacht ik', schreef later een der gearresteerden.¹ De *Sicherheitspolizei* concentreerde het gehele onderzoek bij een aparte commissie in Recklinghausen; deze werkte nauw samen met een speciaal bureau dat de *Abwehr* aan de *Abwehrstelle*-Münster toegevoegd had.²

De *Abwehr* begon met, zoals wij al in *Mei '40* vermeldden, de groep-Vrinten op te rollen die spionage bedreven had in opdracht van de *Secret Service*; later nam de *Sicherheitspolizei* van Keulen uit dit onderzoek over.³

De *Abwehr* arresteerde voorts enkele Duitse deserteurs die op 14 mei met een aantal Joodse emigranten in de bloemenveiling in Naaldwijk ondergebracht waren; verzuimd was, de gehele groep via Hoek van Holland te evacueren.⁴ Speciale belangstelling had de *Sicherheitspolizei* voor allen die Duitsland illegaal verlaten hadden. Men kreeg toegang tot de dossiers van de Rijksvreemdelingendienst. Velen die illegaal ons land binnengekomen waren, hadden zich in de voorafgaande maanden moeten melden om rantsoenbonnen te krijgen. Zij stonden nadien bij de Rijksvreemdelingendienst genoteerd. Deze dienst begon met op 24 juni '40 per circulaire te bepalen dat vluchtelingen die zich na 1 maart '38 in ons land gevestigd hadden, elke adreswijziging aan de politie moesten melden.⁵ Op 25 juni werd een actie ingezet die, aldus de *Sicherheitspolizei*, 'ein voller Erfolg' werd; meer dan honderd emigranten werden gearresteerd.⁶ In september vond nog een aparte actie plaats tegen de illegale groep van de *Kommunistische Partei Deutschlands* die zich in ons land bevond.⁷

Dan werd al op 18 mei een functionaris van de in Amsterdam gevestigde Internationale Transportarbeiders Federatie gearresteerd, drs. A. Treurniet. De grote voorman van de ITF, Edo Fimmen (die zich in mei '40 in Engeland bevond), had enkele jaren lang contact onderhouden met oud-bestuurders van het *Einheitsverband der Eisenbahner Deutschlands*; belangrijkste verbindingsman was daarbij de vroegere secretaris van dat vakverbond, Hanns Jahn, die zich uiteindelijk in Luxemburg gevestigd had. Hij had zijn rapporten aan Treurniet toegezonden en van deze ook regelmatig geld ontvangen. Dat

¹ Dr. N. Padt: Verslag (1946), p. 1 (GC). ² *Gestapo Düsseldorf*: dossier J. Roelofs.

³ Aantekening, 10 dec. 1940, van de *Stapoleitstelle* Keulen, III B (Vonnissen *Volksgerichtshof*, dossier G. Majoor). ⁴ T. Wijsmuller-Meijer: *Geen tijd voor tranen* (1961), p. 164-66. ⁵ Gemeente Amsterdam: *Verslagen der bedrijven etc.*, 1940, no. 10 (politie), p. 20.

⁶ 'Meldungen aus den Niederlanden', 3 (6 juli 1940), bijlage, p. 1. ⁷ Brief, 12 jan. 1942, van de *BdS - IV A* aan de *Staatspolizeistelle* Aken (*Gestapo Düsseldorf*, dossier J. Harings).